

[Transcript] Dagens Eko / Livstidsdömda kvinnorna i Vetlandamordet - det talar för mildare straff

Petra, två unga kvinnor dömdes till livstidsfängelse för mordet i Vetlanda, men kan dom här domarna ändras nu efter det som hänt i Hovrätten?

Det kommer definitivt att bli en nydom för den yngre av kvinnorna eftersom hon släpptes ur häktet redan igår kväll.

Man kan vara nästan säker på att hon kommer inte dömas för mord och när det gäller den äldre kvinnan så kan det också bli så att Hovrätten ändrar sig där och inte dömer för mord efter att ha lyssnat på rättsläkarna men det får vi se hur dom värderar det dom säger.

Det här är Dagens Eko med Robin Olin. Idag, livstids dömda kvinnorna i Vetlanda mordet, därför kan dom få mildare straff.

Det är en onsdag i oktober när de två unga kvinnorna eskorteras in genom dörrarna till Göta Hovrät. I korta förhör frågas dom ut igen om vad som egentligen händer den här natten.

Har dom minnat att din telefon har varit uppe vid räddhjälfen?

Ja.

Du har ju tidigare sagt att du låg oss sov då och det är fortfarande din minnesbild så att säga.

Det har gått ett år sedan en 21-årig kvinna försvann efter en utekväll i Vetlanda och senare hittades död i en skogstunge kroppen delvis bränd.

Och vi kan bekräfta att det är den försvunna kvinnan som anträffats och dom anhöriga är undrättade.

Dom två kvinnorna som varit ut och dansat på samma nattklubb som henne dömdes i tingsrätten för mord och grovt gravfridsbrott.

Den yngre höll enligt domen fast offrets armar medan den äldre ströp henne.

Dom måste ha känt en oerhört stor dödsångestans och vitsituationen och därför tycker vi att det finns ingen annan påfölj än livstid i det här fallet.

De blev de två yngsta kvinnorna nånsin i Sverige och dömas till lagens hårdaste straff livstid.

Men nu när hovrättsförhandlingarna avslutas på torsdagseftermiddagen den 12 oktober så släpps den yngre av de två fri från häktet i väntan på dom.

Och spekulationerna tar fart.

Betyder det här att hon har rent av båda två inte längre kommer anses skyldiga till mord.

Gäst är Petra Levinson, reporter vid P4 Jönköping.

Ja Petra och du har ju följt det här fallet från start.

Kan du börja med att påminna oss om vilka de här två kvinnorna som det handlar om nu är?

Det här är två unga kvinnor som har varit väldigt nära vänner och kanske inte till och med bästisar när det hände.

De har umgåts väldigt tätt, de har varit ute och fästat mycket ihop och umgåts väldigt mycket på fritiden, skrivit till varandra, väldigt mycket sent på kvällarna och så där.

Och har liksom smeknamn på varandra, de kallar varandra för bärt åk.

Varför det?

Ja, jag vet inte, det är väl någon intern grej de har.

Så de har döpt varandra till det i sina telefoner.

Och man kan säga att den här äldre 20-åringen då, hon har liksom alltid haft ett stort socialt nätverk och många kompisar och varit ute och triktad och så där.

Medan den yngre 19-åringen, hon har varit mer blyg och haft en lite trassligare uppväxt så där.

Alltså socialt då, att hon inte har känt sig kanske hemma i olika omgängen.

[Transcript] Dagens Eko / Livstidsdömda kvinnorna i Vetlandamordet - det talar för mildare straff

Så när hon då träffar den här 20-åringen så får hon tillgång till ett stort socialt nätverk och blir bekräftad också av den här 20-åringen.

Framför allt när man läser förhören med de här båda kvinnorna, så berättar hon de 19-åringen, hur mycket den här 20-åringen har betytt för henne.

Så bilden här är då att den äldre på något sätt varit den pådrivande, den som har styrt, är det så man ska förstå det?

Det är ju så, åklagaren har beskrivit att det är hon som har hyst det här agget mot sjuettåringen. Och som enligt de 19-åringen har velat se henne död och så har skrivit den hatsång om henne, om att hon borde försvinna från jordens yta och så.

Vännerna runt omkring beskriver att den här yngre följde 20-åringen i mycket av vad hon gjorde. Och lyssnade på henne och var väldigt lojal med henne.

Ja, och i våras så döms ju båda de här två.

Vad är det som händer efter det?

Det händer en hel del där efter att de här livstidsdomarna har kommit.

Ja, det är ju helt orimligt naturligtvis och det innebär ju att det kommer överklagas.

I hennes värld så tänker jag att livet på henne så tar slut nu, att hon tänker så.

Dels så är det väldigt mycket debatt i media kring om de här domarna var riktiga.

En del tycker att det var alldeles för hårda straff framför allt för den här 19-åringen, som många säger som att hon hade en underordnad roller här.

Ny bevisning har nu lämnats in och som P4 Jönköping tidigare berättat handlar det om en ny analys. Och sen kommer in väldigt mycket ovanligt, mycket kompletterande bevisning, nya saker som lufts fram.

Och sen kom det också jävs anklagelser som gjorde att man visste ju inte ens.

Två dagar innan rättegången start så visste vi inte om rättegången skulle kunna bli av.

Och då tänker jag att vi ska först kolla med förklagen.

När härvrättsförhandlingarna då väl börjar.

Och sen så har vi då målsägerna.

Vad skulle du säga att det är för huvudfrågor som står i centrum då?

Det är två jättestora frågor och den första frågan är ju var det här ett mod.

Och där har ju rättsläkarna olika åsikter om det.

Och hur långt här striptaget kan ha varit.

Och den andra stora frågan är om 19 åringen, den yngre, om hon över huvudtaget var med i badrummet.

Ja ta oss med in där i det här badrummet där allting då kretsar kring vad som egentligen hände.

Ja om man skulle beskriva badrummet så är det ett kallt nyrenoverat duschrumb med en tåla stol och mörkgrå, linoljumatta, spräckliga väggar.

Och här inne då så säger den äldre av kvinnorna.

Hon säger att hon fällde 21 åringen till golvet för att det var Nordväxling och hon blev arg på henne. Och att hon sen sätter sig gränslöser henne.

Och då säger hon också att stjärtåringen själv tog ett striptag på henne men att den yngre av kvinnorna då kommer in och hjälper till och tar hennes händer och håller ner dem mot golvet.

Medan hon själv tar ett striptag på stjärtåringen.

Men hon själv säger att det var ett kortvaret stripgrepp och att hon inte hade för avsikt att döda

[Transcript] Dagens Eko / Livstidsdömda kvinnorna i Vetlandamordet - det talar för mildare straff

henne.

Så hennes version är att hon har gjort det här med hjälp av den yngre men det var inte med syfte att mörda?

Nej precis utan hon var arg och ville bara hämnas och ta det korta stripgreppet.

Och du säger att rättsläkarna i ovrätten har olika åsikter om det här. Vad handlar det om?

Den äldre kvinnans försvarsadvokat. Hon har då ett expertvittne, en professor i rättsmedicin.

Finns det några fynd för att det här stripgrepp skulle ha varit långvarigt eller annat än kortvarigt?

Nej min uppfötting är att för det första man kan inte avgöra.

Som i fråga sätter om det här verkligen är ett stripmord.

Han menar att stjärtåringen kan ha kvävts av att hon kräktes i samband med att hon dog.

Och då skulle det kunna vara så att det var ett kortvaret stripgrepp.

Det är talas snarare för att det har varit kortvaret för långt.

Och sen har då åklagaren låtit Rättsliga rådet, Socialstyrelsens Rättsliga råd som är Sveriges tyngsta auktoritet på det här med rättsmedicin.

Titta på det här. Åklagaren hoppade så att det skulle bli utträtt och klart och tydligt vad rättsförsaken var.

Det är bara att ledamöten i Rättsliga rådet hade olika åsikter.

Det finns marxeks innehåll där. Det kan ju ha bidragits till eller påskyldat förloppet.

Det är en möjlighet som vi inte kan bortse ifrån.

Det hade varit mitt fall, så det hade egentligen tagit upp det i mitt rättslåtande.

Hur menar du då? För mig hade det inte ens varit ett relevant fint.

Till slut blev det ju fyra experter som vittnade i tisdags i Hovrätta.

Två från Rättsliga rådet, försvarets expertvittne och rättsmedicinalverket Rättsläkare som var med vid obduktionen.

Vissa av dem menar att dödsorsaken är stripning.

Andra menar då att man kan dö av och få ner mat till lungorna.

Hur går det till?

Det är ungefär på samma sätt som vid drunknings- och lyckor.

På samma sätt som att du får in vatten i lungorna och då inte kan andas.

Då kan du få in kräk, marxeks innehåll där.

Då twister de om hur mycket som behövs, för det fanns ju inte så mycket här.

Men de är onsen om hur mycket som behövs för att det ska bidra till en kvävning.

Men däremot är alla överens om att det är striptaget som har initierat det här ändå.

Men det behöver inte betyda att det är ett mod för det.

Men vad spelar det för roll då rent rättsligt här? Vad som är dödsorsaken?

Det är ju helt centralt. För om det visar sig då att det går inte att fastställa utom rimligt five.

Att det har varit ett långvarigt stripgrepp.

Om det inte går, då är det också svårt att säga att det var ett mod.

För du ska ha haft uppsåt att döda.

Om hon inte kunde räkna med att 21-åringen skulle dö av det här korta stripgreppet.

Då kanske det bara är en misshandel eller som åklagaren har ju föreslagit.

Att hon också skulle kunna dömas för synneligen grovmisshand.

Att hovrätten också kan pröva det.

[Transcript] Dagens Eko / Livstidsdömda kvinnorna i Vetlandamordet - det talar för mildare straff

Ja och det är alltså då som du säger den första stora frågan här.
Om det verkligen var ett mod eller inte.
Den andra då som du nämnde.
Vilken roll egentligen den yngre kvinnan spelat?
Vad framkommer när det gäller det i hovrätten?
Åklagaren tycker ju som sagt att hon har varit delaktig.
Han anser att det är bevisat att hon var med i badrummet.
Men själv säger hon alltså att hon sov.
Och i hovrätten där hade hon en ny advokat, Peter Gillberg.
Som var väldigt retorisk och hade lagt upp sitt försvar på ett väldigt genomtänkt sätt.
Allt hon har berättat om vi nu bortser ifrån att hon har legat i sängen.
Där finns det olika syn på det, för det är svårt att bevisa det.
Allt hon har berättat i övrigt har vad vi kan se vunnit stöd av utredningen.
Den får också fullt stöd av den mobilanalyser eller dem mobilanalyser som har gjorts.
Hon är trovärdig.
Han säger att det finns ju inte heller några rättsmedicinska fynd som talar för att hon skulle ha varit med.
Att det var två angripare. För att offret har då tryckskador på armar och rygg bland annat.
Men de där tryckskadorna kunde också ha orsakat av att den äldre kvinnan tryckte ner hennes armar mot golvet med sin egna knän.
Så det går inte att avgöra om det har varit två stycken som har gjort det här tillsammans.
Så Peter, när de här förhandlingarna i hovrätten avslutas, nu då på torstas eftermiddagen, vad är det som händer?
Vi får ju besked bara några timmar senare om att den yngre kvinnan har släppt ur häktet.
Jag pratar med hennes advokat Peter Gillberg strax efter det här och han hade precis pratat med henne.
Som alla förstår, en tjej som har suttit häktarinlås i ett år, som är plötsligt på beskedet att de ska åka hem.
Det är klart att hon blev utav sig av lyckan.
Sjockart att överlycklig.
Ja, han var ju såklart helt lyrisk för det var han hade jobbat för.
Enda sedan han tog över det här fallet från en tidigare advokata.
Hon skulle kunna dömas för misshandel om de menar att hon ändå har varit med på något vis i badrummet.
Men morddelen är ju inte bli.
För henne har också suttit i häkte i nästan ett år.
Och så får de bara samla ihop sina saker och gå ut därifrån.
Vi har ju vår egen krimkommentator på plats.
Ja men det har vi, Leif GV Persson är förstås där för att följa detta god morgon Leif.
Vetlanda fallet har blivit ett av de mest uppmärksammade i svensk kriminalhistoria.
En av dem som engagerat sig sen starten, det är kriminalogen och författaren Leif GV Persson.
Idag ska man höra fyra olika rättsläkare.
Han har nu direkt rapporterat i TV4 från Jöta Hovrätts få AG.

[Transcript] Dagens Eko / Livstidsdömda kvinnorna i Vetlandamordet - det talar för mildare straff

Kledd i rande ljuskorta och brun väst.
Så det kan ju bli intressant värre va.
Och han har också programmet en TV4-dokumentär om fallet.
Det är en tragisk historia.
Där han redogör för sina tvivel kring ifall tingsrätten livstidsdomar kommer att hålla.
Framförallt tror han inte att en yngre kvinnan var med när offret dog.
Hon vill inte bli indragen i det.
Så hon ligger kvar i sängen och låtsas soverna.
Han menar att hon talar sanning när hon säger att hon låg och så.
Som jag ser är det hela så.
Artonåringen har inte deltagit i modet.
Vårtalet ska ogyllas för det är i vartfall inte styrt bort de rimliga tvivel.
Petra skulle du kunna beskriva.
Leif Gevi Persson, vad är hans roll under de här två rättegångarna som varit nu?
Han verkar ju ha blivit personligt engagerad i det här fallet.
Har det varit enda sedan start, enda sedan släppte åringen försvann i oktober förra året.
Han satt bredvid mig på åhörsplats i hovrätten.
Och skrockade när försvaretsrättsexpert uttalade sig.
Han talade vitt och berätt om hur han har tipsat den äldre kvinnans advokat om olika saker.
Om att hon ska ta in rättsläkare som ifrågasätter den här strypningen och sådana här bitar.
Men Leif Gevi Persson har en av ett antal olika tyckare och tänkare som engagerat sig i det här.
Och tror då att hovrätten kommer att ändra på något sätt.
Och man undrar ju lite här, vad kan möjligtvis hända?
Kan de frias helt? Vad finns det för olika scenarion här nu?
Både kommer ju dömas för brott, det kan vi vara helt säkra på.
Eftersom de har transporterat ut rättsåringens kropp och jämt den i skogen.
Dessutom har den äldre av kvinnorna tänkt eld på kroppen och åtavänt dagen efter och tänkt eld på den igen.
Så hon kommer ju nästan helt säkert att dömas för grovt gravfridsbrott.
Sen är det ju så att alla som sagt överens om att här stryptaget var det som initierade dödsförloppet där i badrummet.
Så någon form av misshandelsbrott kommer åtminstone bli om inte mord.
Och jag tänker Petra, du som sagt följt det här fallet från start.
Och man ser på det i bredare bemärkelse. Vad landar i dig här nu för tankar när du går ur hovrättsalen?
En sak som jag tänkt rätt mycket på de senaste dagarna, hade vi hamnat här om det hade varit två unga killar som misstänktes för att ha dödat en annan kille efter en festkväll.
Hade det blivit samma mediesirkus, hade det engagerat advokater från kända bureauer i Stockholm till exempel.
Jag hade engagerat allmänheten så mycket. En del tyckte att den yngre kvinnan fick, att det var alldeles för hårt,
att hon fick en livstidsdom för att mena att hon var inte pådrivande. Och nu är en del jätteupprörd

[Transcript] Dagens Eko / Livstidsdömda kvinnorna i Vetlandamordet - det talar för mildare straff

över att hon har släppts.

Och det är ju väldigt speciellt att det är två unga ostrafade kvinnor som misstänks för något sånt här.

Men man undrar var någonstans hade det landat om det hade varit manliga gärningsmän.

Och kanske gått mer under radan då på något sätt? Ja, precis.

Det som slår mig här när du berättar är att på något sätt så verkar det ju vara en lite annan berättelse ändå

som har lagt sig fram här i hovrätten än den som kom fram i tingsrätten. Vad tänker du om det där? Vad är det för, liksom, sanning om vad som har hänt som vi till slut ska få leva med?

Jag själv har funderat på det här ända sedan den dagens ettåringen försvann vad som har hänt med henne.

På något sätt så har det blivit ännu mer tydligt hur svårt det är, även om när vi nu får en hovrätt dom oavsett vad den säger, för den säger ju vad de här kvinnorna kan bindas till rent juridiskt så kommer vissa saker bara att hölja i dunkel fortfarande. Exakt vad som händer i badrummet.

Det kommer jag aldrig få veta.

Tack så mycket, Petra.

Hovrättens dom kommer och meddelas den 25 oktober.

Och det var allt från Dagens Eko. Vi hörs igen på måndag.

Programledare var Robin Olin och gäst Petra Levinsson. Producerade gjordet Kim Hesgess, Ludvig Jansson och jag, Ulrika Lindqvist.

Kontakta gärna oss på Dagens Eko, att Sverigestradiio.se.